

Centraal Orgaan opvang asielzoekers

Een opvanglocatie in de gemeente

Factsheet “Uitkeringen Faciliteitenbesluit Opvangcentra”

Inhoudsopgave

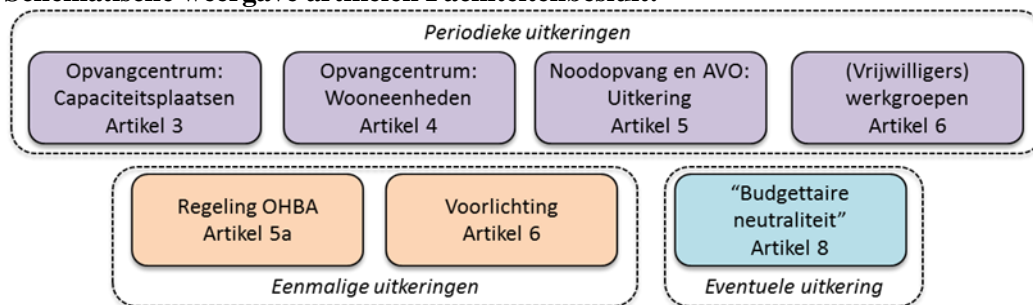
1. Uitkeringen Faciliteitenbesluit Opvangcentra	3
2. Reguliere uitkering aan gemeenten met opvangcentrum	3
2.1 Vergoeding capaciteitsplaatsen en wooneenheden.....	3
2.2 (Vrijwilligers)werkgroepen	5
2.3 Betaalbaarstelling uitkeringen	5
2.4 Voorlichtingskosten.....	5
2.5 Uitkering ten behoeve van de huisvesting voor basisonderwijs aan asielzoekers	6
2.6 Hardheidsclausule (“Budgettaire neutraliteit”).....	6
3. Reguliere uitkeringen aan gemeenten met Noodopvang en Aanvullende Opvang	7
3.1 Uitkering.....	7
3.2 Uitkering ten behoeve van de huisvesting voor basisonderwijs aan asielzoekers (ook van toepassing bij Noodopvang).....	7

1. Uitkeringen Faciliteitenbesluit Opvangcentra

Op basis van het Faciliteitenbesluit opvangcentra¹ (verder hierna te noemen: het Faciliteitenbesluit) hebben gemeenten, waar een opvanglocatie is gevestigd, recht op vergoedingen die door of via het COA kunnen worden uitgekeerd. De hoogte hiervan is gerelateerd aan de capaciteit van de opvanglocatie.

Het Faciliteitenbesluit voorziet in een gemeentefonds-vervangende uitkering aan deze gemeenten voor de in de opvanglocatie verblijvende vreemdelingen die nog niet in de Basisregistratie personen (hierna BRP) hoeven te worden ingeschreven². De uitkering is ter compensatie van gelden die gemeenten normaliter uit het gemeentefonds ontvangen.

Schematische weergave artikelen Faciliteitenbesluit:

2. Reguliere uitkering aan gemeenten met opvangcentrum

2.1 Vergoeding capaciteitsplaatsen³ en wooneenheden

Het COA berekent aan een gemeente waar een opvangcentrum is gevestigd “vergoeding capaciteitsplaatsen” (artikel 3) en een bijdrage voor “wooneenheden” (artikel 4). Vergoeding capaciteitsplaatsen bestaat uit een bedrag per capaciteitsplaats en wordt aan gemeenten uitgekeerd als vergoeding voor de voorzieningen die de gemeente biedt aan de inwoners – dus ook aan asielzoekers - zoals openbaar vervoer, infrastructuur en andere algemene voorzieningen (artikel 3).

¹ Besluit van 29 juli 1994, (Stb 1994, 636):<http://wetten.overheid.nl/BWBR0006849/2014-01-06/0/informatie>

² Asielzoekers die (nog) geen toelating hebben tot Nederland en door het COA worden opgevangen, worden gedurende het eerste half jaar van hun verblijf in Nederland niet ingeschreven in de BRP; Statushouders, verblijvend in een opvangvoorziening worden (mits is voldaan aan de overige voorwaarden voor inschrijving) ingeschreven in de BRP; Ook in Nederland geboren kinderen van asielzoekers, waarvan door een ambtenaar van de burgerlijke stand in Nederland een geboorteakte is opgemaakt, worden ingeschreven in de BRP.

³ Vergoeding voorheen bekend als ‘koppengeld’.

Het bedrag dat gemeenten ontvangen voor “wooneenheden” vervangt de Onroerend Zaak Belasting (OZB) (artikel 4). De verhouding tussen vergoeding capaciteitsplaatsen en wooneenheden ligt als volgt: vijf ‘capaciteitsplaatsen’ vormen samen één wooneenheid.

Het jaarlijks uit te keren bedrag wordt als volgt berekend:

- $(\text{capaciteit centrum}) \times (\text{uitkeringsbedrag}) \times (\text{uitkeringspercentage}) \times (90\% \text{ bezettingsgraad}) \text{ minus } (\text{aantal in de BRP ingeschreven asielzoekers}) \times \text{uitkeringspercentage}$
- $(\text{wooneenheid}) \times (\text{uitkeringsbedrag}) \times (\text{uitkeringspercentage})$.

De hoogte van het uitkeringsbedrag en het uitkeringspercentage komen overeen met de verdeelmaatstaven van het gemeentefonds die jaarlijks worden bekendgemaakt door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties via de zogenaamde Septembercirculaire⁴ gemeentefonds van het voorgaande jaar.

Voorbeeld:

Opvanglocatie met een capaciteit van 400, met per 1 januari 2016 100 ingeschreven vreemdelingen in de BRP. Vergoeding capaciteitsplaatsen en woonheden voor 2016 bedraagt afgerond:

A. Vergoeding capaciteitsplaatsen

$$1/1 \times (400 \times \text{€ } 236,68 \times 1,448) \times 90\% = \text{€ } 123.377,00$$

minus BRP-inschrijvingen:

$$1/1 \times (100 \times \text{€ } 236,68 \times 1,448) = \underline{\text{€ } 34.271,00}$$

$$= \text{€ } 89.106,00$$

B. Wooneenheden

$$1/1 \times (80 \times \text{€ } 59,68 \times 1,448)$$

=

$$\text{€ } 6.914,00$$

Met verwijzing naar artikel 3, lid 3 van het Faciliteitenbesluit is het gewogen tarief ad € 236,68 inzake ‘vergoeding capaciteitsplaatsen’ als volgt bepaald:

- inwoners € 153,39 x 1 = € 153,39
- inwoners < 20 € 242,58 x 0,34 = € 82,48
- inwoners > 65 € 81,12 x 0,01 = € 0,81

$$\text{Gewogen tarief } \underline{\underline{\text{€ } 236,68}}$$

Het bedrag voor ‘wooneenheden’ bedraagt € 59,68.

De uitkeringsfactor voor ‘vergoeding capaciteitsplaatsen’ en ‘wooneenheden’ bedraagt 1,448.

⁴ zie voor circulaire 2015: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/circulaires/2015/09/15/septembercirculaire-gemeentefonds-2015>

De bovenstaande bedragen per eenheid voor de berekening van het gewogen tarief ‘vergoeding capaciteitsplaatsen’ ad € 236,68⁵ alsmede het bedrag ‘wooneenheden’ ad € 59,68 (woonruimte) en het uitkeringspercentage van 1,448 staan vermeld in bijlage 2.1.1. tabel 3 (verdeeltabel 2016) van de Septembercirculaire 2015 gemeentefonds van BZK.

2.2 (Vrijwilligers)werkgroepen

De totale vergoeding voor alle vrijwilligerswerkgroepen bedraagt € 454,00 per jaar . Dit bedrag wordt uitgekeerd aan de gemeente als financiële tegemoetkoming voor de subsidie die de gemeente geeft aan vrijwilligerswerkgroepen die werkzaamheden verrichten in of ten behoeve van het opvangcentrum (artikel 6, tweede gedeelte Faciliteitenbesluit).

2.3 Betaalbaarstelling uitkeringen

Het COA berekent de bijdrage vergoeding capaciteitsplaatsen jaarlijks op basis van de capaciteit van de opvanglocatie, gecorrigeerd met het aantal BRP-inschrijvingen. Gemeenten moeten jaarlijks aan het COA opgave doen van het aantal BRP-inschrijvingen op het adres van het centrum per 1 januari van dat jaar.

Het COA verzendt uiterlijk 15 december de formulieren naar de gemeente met het verzoek deze uiterlijk 15 januari te retourneren. Na ontvangst van de ingevulde formulieren controleert het COA de ingevulde gegevens, berekent de eenmalige jaarlijkse bijdrage en stelt de toekenningsbrief op met de vaststelling van de bijdrage voor dat jaar. Het COA verstuurt deze brief aan de gemeente met een afschrift aan het ministerie van Veiligheid en Justitie (V&J).

Met ingang van 2014 vindt de uitbetaling van de jaarlijkse bijdrage van de onderdelen ‘vergoeding capaciteitsplaatsen’, ‘wooneenheden’ en ‘(vrijwilligers)werkgroepen’ van het Faciliteitenbesluit plaats aan de gemeenten via een decentralisatie-uitkering van BZK⁶.

Bij elke wijziging (nieuwe centra, aanpassing capaciteit, einddatum bestuurs-overeenkomst e.d.) berekent het COA de bijdrage opnieuw. Het stelt dan ook een nieuwe toekenningsbrief op en stuurt deze brief aan de gemeente met een afschrift ervan aan V&J.

2.4 Voorlichtingskosten

Voor de reguliere voorbereidingskosten in verband met de vestiging van nieuwe opvangcentra ontvangen gemeenten een tegemoetkoming van de kosten van € 11.345,- (artikel 6 van het Faciliteitenbesluit).

⁵Op basis van € 153,39 (inwoners), € 242,58 (jongeren) en € 81,12 (ouderen)

⁶ In tegenstelling tot wat in het Faciliteitenbesluit is bepaald, wordt de vergoeding als decentralisatie-uitkering door het Ministerie van BZK betaalbaar gesteld.

2.5 Uitkering ten behoeve van de huisvesting voor basisonderwijs aan asielzoekers

In artikel 5a Faciliteitenbesluit is opgenomen dat gemeenten een uitkering ontvangen voor de huisvestingskosten die gemaakt worden om kinderen basisonderwijs te bieden. Dit is uitgewerkt in de regeling *Onderwijshuisvestingsbudgetten ten behoeve van basisonderwijs aan kinderen* (OHBA-regeling). De OHBA-regeling wordt door het COA uitgevoerd en is een ministeriële regeling.

Zie voor meer informatie over (vergoedings)regelingen voor onderwijs aan kinderen van asielzoekers het Informatiedocument *Onderwijs aan asielzoekerskinderen van mei 2016*⁷.

2.6 Hardheidsclausule (“Budgettaire neutraliteit”)

In artikel 8 Faciliteitenbesluit staat vermeld dat, indien een bepaald artikel van het Faciliteitenbesluit zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard, het COA na goedkeuring door het ministerie van V&J een hogere jaarlijkse uitkering kan verstrekken. Uitgangspunt van dit artikel is dat de komst van een opvangcentrum geen extra kosten met zich mag meebrengen. Het COA geleidt de ingediende aanvraag (met een door de gemeente aangeleverde bijbehorende accountantsverklaring) naar het ministerie van V&J, waarbij het ministerie van V&J goedkeuring dient te verlenen. Na goedkeuring door V&J stelt het COA een brief op en wordt het goedgekeurde bedrag aan de gemeente door het COA uitbetaald

De Nota van Toelichting op dit artikel luidt als volgt:

“De bedoeling van het onderhavige besluit – zoals uiteengezet in het algemeen deel van deze toelichting – is dat de komst van een opvangcentrum voor een gemeente geen extra kosten met zich meebrengt. [...] Het is echter niet onmogelijk, dat in een bijzonder geval een gemeente extra kosten maakt die het toegekende bedrag overstreffen, indien dit geschiedt in een zodanige mate dat het niet redelijk is die hogere kosten voor rekening van de gemeente te laten is het gewenst een mogelijkheid tot toekenning van extra gelden in de regeling op te nemen. [...]”

⁷ zie: <https://www.coa.nl/nl/voor-gemeenten/asielopvang-in-uw-gemeente/onderwijs-aan-kinderen-van-asielzoekers>

3. Reguliere uitkeringen aan gemeenten met Noodopvang en Aanvullende Opvang

3.1 Uitkering

Voor gemeenten met een noodopvanglocatie⁸ of een aanvullende opvanglocatie (AVO)⁹ wordt geen uitkering verstrekt o.g.v. artikel 3 en 4 Faciliteitenbesluit (vergoeding capaciteitsplaatsen en wooneenheden), maar o.g.v. artikel 5 van het Faciliteitenbesluit. De uitkering bedraagt een vastgesteld bedrag van € 18,15 per overeengekomen plaats per maand. Deze vergoeding wordt halfjaarlijks achteraf vastgesteld.

3.2 Uitkering ten behoeve van de huisvesting voor basisonderwijs aan asielzoekers (ook van toepassing bij Noodopvang).

Zoals al in 2.5 is uitgelegd, is in artikel 5a Faciliteitenbesluit opgenomen dat gemeenten een uitkering ontvangen voor de huisvestingskosten die gemaakt worden om kinderen basisonderwijs te bieden. Dit is uitgewerkt in de regeling *Onderwijshuisvestingsbudgetten ten behoeve van basisonderwijs aan kinderen* (OHBA-regeling). Het ministerie van V&J heeft de OHBA-regeling ook van toepassing verklaard op de noodopvanglocaties (zie het Informatiedocument *Onderwijs aan asielzoekerskinderen*).

⁸ het Bestuursakkoord verhoogde Asielinstroom dd 27 november 2015 omschrijft noodopvanglocatie als volgt: tijdelijke opvangvoorzieningen met een soberder doch adequate kwaliteit en voorzieningenniveau, zoals hallen, locaties voor paviljoens en beperkt aangepaste kantoren die zes tot twaalf maanden opvang bieden aan +/- 300 of meer asielzoekers onder leiding van het COA.

⁹ Kleinere accommodatie (tot een opvangcapaciteit van 250 personen) waarbij een kortlopende huurovereenkomst wordt afgesloten (6 – 24 maanden) en waarbij de eigenaar zorgt voor het onderhoud en beheer.